

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKiK W GDAŃSKU**

RGD.430-2/07/MLM

Gdańsk, 31 grudnia 2007r.

DECYZJA nr RGD. 45/2007

Na podstawie art. 107 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50 poz. 331, ze zm.) i art. 33 ust. 6 tej ustawy oraz § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 134, poz. 939) – w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – nakłada się na przedsiębiorcę Polska Korporacja Finansowa SKARBIEC Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku karę pieniężną, płatną do budżetu państwa, w łącznej wysokości 54.019,92 zł (słownie: pięćdziesiąt cztery tysiące dziewiętnaście złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze), stanowiącej równowartość 14.100 euro, tj. 100 euro, za każdy dzień zwłoki, liczoną za okres 141 dni, tj. od dnia 12 sierpnia 2007r. do dnia 31 grudnia 2007r., w wykonaniu prawomocnej decyzji Prezesa Urzędu z dnia 25 czerwca 2007r., nr RGD. 14/2007, nakazującej przedsiębiorcy zaniechania stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Uzasadnienie

W dniu 25 czerwca 2007r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej Prezesem Urzędu lub organem antymonopolowym), w sprawie oznaczonej sygn. akt RGD. 61-1/07/MLM, wydał decyzję nr RGD. 14/2007, uznającą za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, bezprawne działania przedsiębiorcy Polska Korporacja Finansowa SKARBIEC Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku (zwanego również PKF SKARBIEC), polegające na stosowaniu we wzorcach umów pn.: „Ogólne warunki umowy przedwstępnej pożyczki promocyjnej” i „Odstąpienie klienta od przedwstępnej umowy pożyczki” postanowień o następującej treści:

1. We wzorcu „Ogólne warunki umowy przedwstępnej pożyczki promocyjnej”:

- a) § 16 *„Strony zobowiązują się do polubownego rozstrzygnięcia ewentualnych sporów. Spory powstałe na tle realizacji lub wykonania niniejszej umowy strony poddają pod rozstrzygnięcie sądu polubownego, w którego skład wejdą trzy osoby tj. po jednym arbitrze powołanym przez każdą ze stron oraz superarbitr zgodnie powołany przez obu arbitrów. Sąd polubowny będzie działał w mieście, w którym siedzibę ma pożyczkodawca”*,
- b) § 14 pkt 2 *„W przypadku rozwiązania umowy następuje jej ostateczne rozliczenie. W stosunku do klienta, który otrzymał pożyczkę, a z którym rozwiązano umowę na mocy § 12 pożyczkodawca zażąda natychmiastowej i przedterminowej spłaty wszystkich rat kompletnej wraz z należnymi opłatami karnymi. Dalsze odsetki w wysokości 0,35% dziennie, naliczane będą od pełnej kwoty zadłużenia...”*,

80-824 GDAŃSK, UL. PODWALE PRZEDMIEJSKIE 30

TEL./FAX (058) 346-29-32, 346-29-33, 301-51-75

E-MAIL: GDANSK@UOKIK.GOV.PL

- c) § 12 pkt 2a „W stosunku do klienta, który otrzymał pożyczkę, a który: a) nie dokonał w terminie spłaty jednej raty miesięcznej, zostanie doliczona opłata karna w wysokości 50,00 zł/ miesięcznie za każde NPP, które w terminie piętnastego dnia miesiąca będzie wykazywać zaległość”,
 - d) § 12 pkt 6 „W przypadku zalegania z co najmniej dwoma ratami pożyczkodawca może również wystosować (nie częściej niż raz w tygodniu) upomnienie do Klienta i poręczycieli. Każdorazowe wystawienie upomnienia, czy to do poręczyciela czy do pożyczkobiorcy podlega opłacie w wysokości 40,00 zł”,
2. We wzorcu „Odstąpienie klienta od przedwstępnej umowy pożyczki” zapisu o treści: „Oświadczam tym samym, że jestem świadom konsekwencji wynikających z Ogólnych Warunków Umowy Przedwstępnej Pożyczki oraz rezygnuję z jakichkolwiek roszczeń w stosunku do firmy PKF „Skarbiec” Sp. z o.o. i jej pracowników”,

które to postanowienia zostały wpisane do Rejestru postanowień wzorców uznanych za niedozwolone (zwanego dalej Rejestrem) odpowiednio pod pozycjami: 831, 827, 828, 829 i 832 i nakazał zaniechania stosowania tej praktyki.

Z dniem 12 lipca 2007r. decyzja nr RGD. 14/2007 stała się prawomocną, bowiem przedsiębiorca nie skorzystał z prawa złożenia odwołania. W związku z tym organ antymonopolowy, w dniu 28 sierpnia 2007r., postanowił o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, sygn. akt RGD. 400-28/07/MLM, w sprawie ustalenia, czy ww. decyzja została wykonana w całości. W wyniku podjętych czynności ustalono, co następuje:

1. W nowym wzorcu „**Ogólne warunki umowy przedwstępnej pożyczki promocyjnej**”, przekazanym pismem z dnia 10 października 2007r., przedsiębiorca dokonał następujących zmian, tj.:
 - a) postanowienie o treści: „Strony zobowiązują się do polubownego rozstrzygnięcia ewentualnych sporów. Spory powstałe na tle realizacji lub wykonania niniejszej umowy strony poddają pod rozstrzygnięcie sądu polubownego, w którego skład wejdą trzy osoby tj. po jednym arbitrze powołanym przez każdą ze stron oraz superarbitr zgodnie powołany przez obu arbitrow. Sąd polubowny będzie działał w mieście, w którym siedzibę ma pożyczkodawca” – zawarte w § 16 poprzednio obowiązującego wzorca, w nowym wzorcu już nie obowiązuje,
 - b) § 14 pkt 2 otrzymał brzmienie „...Dalsze odsetki naliczane będą od pełnej kwoty zadłużenia zgodnie z **wysokością odsetek ustawowych**” [podkr. UOKiK],
 - c) § 12 pkt 2a otrzymał brzmienie „W stosunku do klienta, który otrzymał pożyczkę, a który: a) nie dokonał w terminie spłaty jednej raty miesięcznej, zostanie doliczona opłata karna **w wysokości 15,00 zł/ miesięcznie za każdą pożyczkę**, która w terminie piętnastego dnia miesiąca będzie wykazywać zaległość” [podkr. UOKiK],
 - d) § 12 pkt 6 otrzymał brzmienie „W przypadku zalegania z co najmniej dwoma ratami pożyczkodawca może również wystosować (**nie częściej niż raz w miesiącu**) upomnienie do Klienta i poręczycieli. Każdorazowe wystawienie upomnienia, czy to do poręczyciela czy do pożyczkobiorcy podlega opłacie **w wysokości 15,00 zł.**” [podkr. UOKiK],
2. We wzorcu „Odstąpienie klienta od przedwstępnej umowy pożyczki” **zrezygnowano z postanowienia** o treści: „Oświadczam tym samym, że jestem świadom konsekwencji wynikających z Ogólnych Warunków Umowy Przed-

wstępnej Pożyczki oraz rezygnuję z jakichkolwiek roszczeń w stosunku do firmy PKF „Skarbiec” Sp. z o.o. i jej pracowników”.

Na podstawie dokonanych ustaleń Prezes Urzędu uznał, że przedsiębiorca nie dostosował się do nakazu, określonego w decyzji nr RGD. 14/2007 i nie zaniechał stosowania orzeczonoj praktyki w całości.

W ocenie Prezesa Urzędu zmodyfikowany zapis § 12 pkt 2a wzorca **„Ogólne warunki umowy przedwstępnej pożyczki promocyjnej”** w dalszym ciągu wywołuje identyczne skutki, jak poprzednio stosowane postanowienie wpisane do Rejestru pod pozycją 828.

Biorąc pod uwagę dokonane ustalenia, organ antymonopolowy postanowił o zamknięciu postępowania wyjaśniającego, z dniem 12 października 2007r. Mając na uwadze jego wyniki, w dniu 9 listopada 2007r., zostało wszczęte, z urzędu, w trybie art. 107 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji [...], postępowanie w sprawie nałożenia na przedsiębiorcę PKF SKARBIEC kary pieniężnej za niewykonanie decyzji Prezesa Urzędu, z dnia 25 czerwca 2007r., nr RGD. 14/2007. W toku postępowania Prezes Urzędu wydał postanowienia: nr 422 z dnia 12 listopada 2007r. oraz nr 461 z dnia 10 grudnia 2007r. i zaliczył w poczet dowodów prowadzonego postępowania w tej sprawie odpowiednio całość dowodów zgromadzonych w sprawach: RGD. 400-28/07/MLM i RGD. 69-75/07/MLM (skarga konsumentka, złożona przez Pana Ireneusza Gołę, który zawarł, w dniu 13 sierpnia 2007r., z PKF SKARBIEC umowę pożyczki promocyjnej oraz wzorzec „Ogólne warunki umowy przedwstępnej pożyczki promocyjnej”).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Spółka PKF SKARBIEC pismem z dnia 27 października 2007r. podniosła, m.in:

- 1) *Przedmiotowa decyzja „nie zawierała w żadnej formie rozstrzygnięcia (ani w sentencji ani w uzasadnieniu) w przedmiocie zobligowania nas do aneksowania jakichkolwiek umów zawartych z osobami trzecimi”.*
- 2) *„W realiach przedmiotowej sprawy Prezes UOKiK niewątpliwie nie skorzystał w decyzji nr RGD. 14/2007 z uprawnień przyznanych mu na mocy art. 23 c ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów, stąd też żądania zawarte w pkt 2 pisma RGD. 400-28/07/MLM oraz ponownie (pośrednio) w piśmie z dnia 09 listopada 2007r. – wedle naszej oceny – nie znajduje żadnych podstaw prawnych i faktycznych i stanowi przejaw nadinterpretacji stanu faktycznego i prawnego sprawy”.*
- 3) *„PKF SKARBIEC nie dlatego nie aneksował umów, iż zamierzał działać świadomie na niekorzyść konsumentów bądź też wbrew prawu nie wykonać ostatecznej decyzji administracyjnej, lecz tylko i wyłącznie dlatego, że nie został do tego wyraźnie zobligowany w treści decyzji...”.*
- 4) *„...w myśl ogólnych zasad prawa i porządku prawnego, w przypadku nałożenia na kogokolwiek, jakiegokolwiek sankcji (kary), w przypadku zmiany w trakcie prowadzonego postępowania przepisów regulujących kwestie nakładania takich kar (co do zasady i co do wysokości), zawsze należy stosować przepisy ustawy łagodniejszej, a więc w tym przypadku przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów, a nie przepisy nowej ustawy z dnia 16 lutego 2007r.”.*
- 5) *„...Spółka zastosowała się do wszelkich wytycznych SOKiK oraz organu antymonopolowego zmieniając ogólne postanowienia kontraktowe”.*

Ponadto w piśmie z dnia 18 grudnia 2007r. Spółka PKF SKARBIEC wyjaśniła, że po zapoznaniu się, w dniu 14 grudnia 2007r., z aktami sprawy „*dokonała analizy umów zawartych z konsumentami na przestrzeni ostatnich kilku miesięcy. W toku poczynionych ustaleń stwierdziliśmy, iż w partii umów oznaczonych nr od 11001 do 11499, w następstwie oczywistej i niezmiernie omyłki, która nastąpiła podczas procesu drukowania ogólnych warunków umowy przedwstępnej pożyczki, w postanowieniach OWU znalazły się zapisy, które bądź to w ogóle nie powinny znaleźć się w umowie, bądź to winny znaleźć się w umowie lecz w odmiennej, korzystniejszej dla klienta, treści.*”. Przedsiębiorca przyznał również, że „*część blankietów wadliwych umów została wykorzystana i doszło do zawarcia umów z konsumentami na warunkach określonych w wadliwych blankietach*”. Jednocześnie zostały podjęte działania „*zmierzające do wyeliminowania z obrotu konsumenckiego wadliwych postanowień umownych i zapewnienia konsumentom należytej ochrony*”. Zgodnie ze złożonym oświadczeniem Spółka „*w dniach 17-18 grudnia 2007r. rozesała do wszystkich klientów, z którym doszło do zawarcia umowy na wadliwych warunkach (błędne blankiety) rozesała pismo wyjaśniające wraz z propozycją zawarcia stosowanego aneksu do umowy*”.

Organ antymonopolowy ustalił i zważył co następuje:

W dniu 25 czerwca 2007r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał decyzję nr RGD. 14/2007, uznając działania przedsiębiorcy PKF SKARBIEC za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazał zaniechania stosowania tej praktyki. Przedmiotowe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o art. 23c ust. 1, w związku z art. 23 a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2005r. Nr 244 poz. 2080, ze zm.). Zgodnie bowiem z brzmieniem art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U., Nr 50, poz. 331 ze zm.), która weszła w życie w dniu 21 kwietnia 2007r., „*do postępowań wszczętych na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów i nie zakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe*”. Z uwagi na okoliczność, że postępowanie w sprawie zostało wszczęte w dniu 15 stycznia 2007r., Prezes Urzędu, przy jej rozpatrywaniu, zastosował przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 15 grudnia 2000r.

Artykuł 107 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji [...] stanowi, że *Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorców, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 10.000 euro za każdy dzień zwłoki w wykonaniu decyzji wydanych na podstawie art. 10, art. 12 ust. 1, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 2 i 4, art. 26, art. 28 ust. 1 oraz art. 89 ust. 1 i 3, postanowień wydanych na podstawie art. 66 ust. 1 lub wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk ograniczających konkurencję, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz koncentracji; karę pieniężną nakłada się licząc od daty wskazanej w decyzji*”.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy całkowicie potwierdza, iż przedsiębiorca PKF SKARBIEC nie wykonał ww. decyzji Prezesa Urzędu nr RGD. 14/2007, uznającej za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, bezprawne działania przedsiębiorcy polegające na stosowaniu we wzorcach umów pn.: „Ogólne warunki umowy przedwstępnej pożyczki promocyjnej” i „Odstąpienie klienta od przedwstępnej umowy pożyczki” postanowień, które zostały wpisane do Rejestru postanowień wzorców uznanych za niedozwolone i nakazujące zaniechania stosowania tej praktyki.

Wprawdzie, w dniu 10 września 2007r., przedsiębiorca przedstawił, na żądanie Prezesa Urzędu, nowe wzorce umowy tj. „Ogólne warunki umowy przedwstępnej promocyjnej” i „Odstąpienie klienta od przedwstępnej umowy promocyjnej”, które zostały opracowane po wydaniu ww. decyzji, jednak w ocenie Prezesa Urzędu zapis zawarty w § 12 pkt 2a wzorca „Ogólne warunki umowy przedwstępnej pożyczki promocyjnej”, o treści : „*W stosunku do klienta, który otrzymał pożyczkę, a który: a) nie dokonał w terminie spłaty jednej raty miesięcznej, zostanie doliczona opłata karna w wysokości 15,00 zł/ miesięcznie za każdą pożyczkę, która w terminie piętnastego dnia miesiąca będzie wykazywać zaległość*”, w dalszym ciągu wywołuje identyczne skutki, jak postanowienie wpisane do Rejestru pod pozycją 828, o treści: „*W stosunku do klienta, który otrzymał pożyczkę, a który: a) nie dokonał w terminie spłaty jednej raty miesięcznej, zostanie doliczona opłata karna w wysokości 0,35% wysokości raty kompletnej za każdy dzień opóźnienia*”.

Zamieszczone niżej przykłady wskazują, że obecnie ustalona kara umowna w wysokości 15,00 zł za każdą pożyczkę jest równie dotkliwa, jak kara w wysokości 0,35% dziennie.

Wariant I.

Założenia:

Kwota pożyczki standardowej – 5.000 zł

Minimalna kwota pożyczki – 5.000 zł (1- krotność 5.000 zł)

Minimalny czas spłaty – 1 rok (12 miesięcy)

Liczba NPP (zgodna z ilością krotności pożyczki standardowej) – 1

Rata miesięczna: obliczona, jako wartość pożyczki 5.000 zł podzielona przez czas spłaty (12 miesięcy), bez dodatkowych opłat = 416,70 zł/miesiąc

Czas opóźnienia spłaty kredytu – miesiąc (30 dni)

Kara w wysokości 0,35 zł za każdy dzień opóźnienia wynosiła:

$0,35\%/dzień \times 30 \text{ dni} = 10,5\%$ raty miesięcznej tj. ok. 43,75 zł.

Obecnie ustalona kara, w wysokości 15,00 zł/miesięcznie za każdą pożyczkę , stanowi ok. 3,6 % raty miesięcznej, zaś w skali roku wynosi ok. 43,2%.

Wariant II.

Założenia:

Kwota pożyczki standardowej – 5.000 zł

Minimalna kwota pożyczki – 5.000 zł (1- krotność 5.000 zł)

Czas spłaty – 5 lat

Liczba NPP (zgodna z ilością krotności pożyczki standardowej) – 1

Rata miesięczna: obliczona, jako wartość pożyczki 5.000 zł podzielona przez czas spłaty (60 miesięcy), bez dodatkowych opłat = 83 zł/miesiąc

Czas opóźnienia spłaty kredytu (miesiąc)

Kara w wysokości 0,35 z% za każdy dzień opóźnienia wynosiła:

$0,35\%/dzień \times 30 \text{ dni} = 10,5\%$ raty miesięcznej tj. 8,7 zł.

Obecnie ustalona kara, w wysokości 15,00 zł/miesięcznie za każdą pożyczkę, wynosi ok. 18 % raty miesięcznej, co rocznie stanowi ok. 216%.

Zarówno w przypadku pożyczki udzielonej w minimalnej wysokości i na minimalny okres spłaty, jak i przyznanej na dłuższy okres spłaty, kara w kwocie 15,00 zł/miesięcznie za każdą pożyczkę, w dalszym ciągu jest wyższa niż wysokość odsetek ustawowych, które obecnie wynoszą ok. 0,9% miesięcznie. Ponadto kara ta przewyższa również wysokość maksymalnych odsetek umownych, która zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zmianami) nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. Obecnie, od dnia 29 listopada 2007r., stopa procentowa kredytu lombardowego wynosi 6,5%. Tym samym wysokość maksymalnych odsetek umownych nie może przekroczyć 26% rocznie.

Nadto przedsiębiorca, w żaden sposób, nie wykazał, że wykonał nakaz zawarty w decyzji nr RGD. 14/2007, który zobowiązywał przedsiębiorcę do zaniechania stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów poprzez stosowanie we wzorcach umownych niedozwolonych postanowień.

Spółka PKF SKARBIEC, pomimo opracowania nowego wzorca, nie podjęła żadnych działań mających na celu wyeliminowanie z obrotu konsumenckiego umów zawartych poprzednio, przy użyciu wzorca zawierającego zakwestionowane postanowienia. Tymczasem zgodnie ze stanowiskiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (wyrok SOKiK z dnia 16 kwietnia 2007r., sygn. akt XVII Ama 53/06), brak zmiany wszystkich umów, mimo zmiany wzorca – wyklucza uznanie, że przedsiębiorca zaniechał praktyki. Przyjęcie odmiennego stanowiska, tj. uznanie, że wystarczającą przesłanką stwierdzenia zaniechania praktyki jest zawarcie przez przedsiębiorcę, na nowych zasadach, umów z nowymi kontrahentami, przy jednoczesnym pozostawieniu bez zmiany (np. poprzez aneksowanie) choćby części umów zawartych wcześniej, na starych zasadach, prowadziłoby do usankcjonowania nierównoprawnego traktowania kontrahentów i czyniłoby ochronę, jaką zapewnia ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów za nieskuteczną.

Zdaniem organu antymonopolowego argumenty podniesione przez przedsiębiorcę w piśmie z dnia 27 października br., że decyzja nr RGD. 14/2007 *„nie zawierała w żadnej formie rozstrzygnięcia (ani w sentencji ani w uzasadnieniu) w przedmiocie zobligowania nas do aneksowania jakichkolwiek umów zawartych z osobami trzecimi”*, jak również, że *„W realiach przedmiotowej sprawy Prezes UOKiK niewątpliwie nie skorzystał w decyzji nr RGD. 14/2007 z uprawnień przyznanych mu na mocy art. 23c ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów, stąd też żądania zawarte w pkt 2 pisma RGD. 400-28/07/MLM oraz ponownie (pośrednio) w piśmie z dnia 09 listopada 2007r. – wedle naszej oceny – nie znajduje żadnych podstaw prawnych i faktycznych i stanowi przejaw nadinterpretacji stanu faktycznego i prawnego sprawy”*, uznać należy za całkowicie bezzasadne.

Po pierwsze, zgodnie z treścią art. 23c ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji [...] Prezes Urzędu *„...może [podkr. UOKiK] określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w celu zapewnienia wykonania nakazu...”*. Po wtóre, w decyzji został wyraźnie i jednoznacznie zdefiniowany nakaz zaniechania stosowania zarzucanej praktyki. Przedsiębiorca natomiast nie przedstawił dowodów, ani też nie wykazał, że wykonał nakaz w całości i zaprzestał stosowania wzorca umownego zawierającego niedozwolone postanowienia.

Sam fakt opracowania nowego wzorca umownego i przedstawiania go jedynie przyszłym (potencjalnym) klientom, przy jednoczesnym utrzymaniu w obrocie wzorców zawierających postanowienia niedozwolone w żadnej mierze nie może zostać uznany za dowód wykonania prawomocnej decyzji. Podkreślić należy, że w okresie od marca 2006r. do 30 stycznia 2007r. Spółka podpisała 4.880 umów, zawartych na podstawie zakwestionowanego wzorca. Umowy te, w niezmienionej treści, nadal funkcjonują w obrocie.

Ponadto zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wyraźnie wskazuje, że przedsiębiorca, wbrew złożonym deklaracjom, nie odstąpił od stosowania orzeczonej praktyki, bowiem już po uprawomocnieniu się decyzji nr RGD. 14/2007, Spółka PKF SKARBIEC zawierała z konsumentami umowy przedwstępnej pożyczki promocyjnej, z zastosowaniem, zakwestionowanego w ww. decyzji wzorca „Ogólne warunki umowy przedwstępnej pożyczki promocyjnej”, zawierającego niedozwolone postanowienia umowne.

W odniesieniu do twierdzenia Spółki, że *„...w myśl ogólnych zasad prawa i porządku prawnego, w przypadku nałożenia na kogokolwiek, jakiegokolwiek sankcji (kary), w przypadku zmiany w trakcie prowadzonego postępowania przepisów regulujących kwestie nakładania takich kar (co do zasady i co do wysokości), zawsze należy stosować przepisy ustawy łagodniejszej, a więc w tym przypadku przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów, a nie przepisy nowej ustawy z dnia 16 lutego 2007r.”*. organ antymonopolowy uznał, co następuje:

W 2007r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów, tym samym ustawa z dnia 15 grudnia 2000r. utraciła swoją moc prawną. Wprawdzie zgodnie z art. 131 nowej ustawy przepisy dotychczasowe mogą być stosowane, jednak tylko i wyłącznie w odniesieniu do postępowania będących w toku, czyli wszczętych i niezakończonych do dnia 21 kwietnia br. Taka sytuacja nie ma miejsca w niniejszej sprawie, bowiem postępowanie zostało wszczęte, już po wejściu w życie nowej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Jak zaznaczono wcześniej, zgodnie z art. 107 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji [...], Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorców, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 10.000 euro za każdy dzień zwłoki w wykonaniu decyzji m.in. uznających działania przedsiębiorców za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów i nakazujących zaniechanie ich stosowania. Jednocześnie w myśl art. 5 tej ustawy wartość euro podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez NBP w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary.

Decyzja Prezesa Urzędu nr RGD. 14/2007 została wydana w dniu 25 czerwca 2007r. i doręczona przedsiębiorcy w dniu 27 czerwca 2007r. Ponieważ Spółka PKF SKARBIEC nie wniosła odwołania do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, przedmiotowa decyzja stała się prawomocna z dniem 12 lipca 2007r. Przyjmując, że okres jednego miesiąca, od daty uprawomocnienia się decyzji, jest wystarczający na podjęcie działań zmierzających do wykonania orzeczonego nakazu, kara z tytułu niewykonania decyzji zostaje naliczona od dnia 12 sierpnia 2007r. do dnia 31 grudnia 2007r., tj. daty wydania niniejszej decyzji, czyli okres zwłoki wyniósł w tym przypadku 141 dni.

Zgodnie z tabelą A kursów średnich walut obcych według NBP, ostatni zarejestrowany w 2006r. kurs euro wyniósł 3,8312 zł, stąd maksymalny wymiar kary, o której mowa w art. 107 ww. ustawy, w niniejszej sprawie, wynosi:

10.000 euro x 3,8312 zł x 141 dni = 5.401.992,00 zł

Mając na uwadze udowodnioną okoliczność niewykonania przez PKF SKARBIEC decyzji Prezesa Urzędu nr RGD. 14/2007 organ antymonopolowy postanowił nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość 100 euro (słownie: sto euro), za każdy dzień zwłoki, co stanowi odpowiednio kwotę 54.019,92 zł (słownie: pięćdziesiąt cztery tysiące dziewiętnaście złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze). Ustalona kara wynosi jednocześnie 1% jej wymiaru maksymalnego, określonego w ww. przepisie ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji [...].

Określając ostateczną wysokość kary Prezes Urzędu wziął pod uwagę zarówno kryteria wskazane w art. 111 ww. ustawy, jak również uznał, iż winna ona spełniać przede wszystkim funkcję prewencyjną (dyscyplinującą przedsiębiorcę). Jednocześnie miarkując wysokość kary organ antymonopolowy wziął pod uwagę także i sytuację ekonomiczną przedsiębiorcy, w szczególności wysokość przychodów uzyskanych za rok 2006. Ustalona kara stanowi mniej niż% przychodów przedsiębiorcy, które wyniosły zł, a także ok.% osiągniętego zysku netto.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.

Pouczenia:

- I. Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), w związku z art. 479²⁸ § 2 K.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku.
- II. Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy, ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), karę pieniężną należy wpłacić w ciągu 14 dni od daty uprawomocnienia się decyzji Prezesa Urzędu na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa, w Narodowym Banku Polskim, Oddział Okręgowy w Warszawie: numer rachunku: **51 1010 1010 0078 7822 3100 0000**.

z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Roman Jarząbek
Dyrektor Delegatury w Gdańsku